

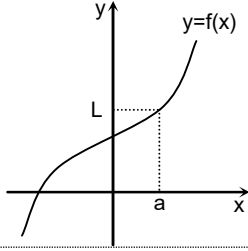
Limit

$f: A \rightarrow \mathbb{R}$, $A \subset \mathbb{R}$, $a \in A$, $L \in \mathbb{R}$ olmak üzere,
 x , a 'ya giderken ($x \rightarrow a$),
 $f(x)$, L 'ye gidiyorsa ($f(x) \rightarrow L$),
 $f(x)$ fonksiyonunun **limiti L** dir denir.
 $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = L$ şeklinde gösterilir.

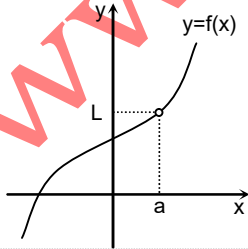
Soldan Sağdan Limit

x , a ya **soldan** yaklaşıyorsa ($x \rightarrow a^-$)
 $\lim_{x \rightarrow a^-} f(x)$ değerine **soldan limit** denir.

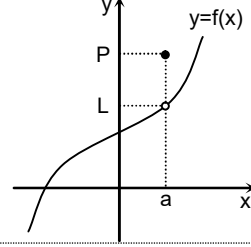
x , a ya **sağdan** yaklaşıyorsa ($x \rightarrow a^+$)
 $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x)$ değerine **sağdan limit** denir.

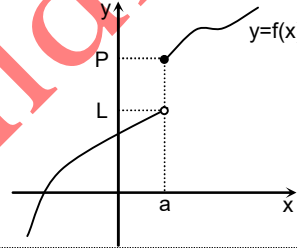
$f(a) = L$
 $\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = L$
 $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = L$
 $\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow a} f(x) = L$

$f(a) = \text{Tanımsız}$
 $\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = L$
 $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = L$
 $\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow a} f(x) = L$

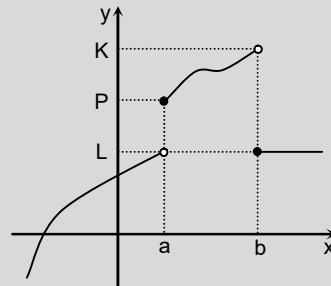

$f(a) = P$
 $\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = L$
 $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = L$
 $\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow a} f(x) = L$

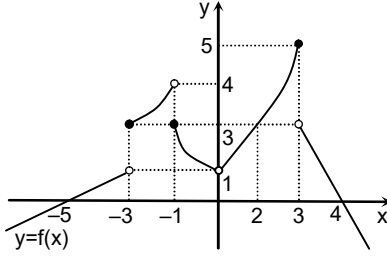
$f(a) = P$
 $\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = L$
 $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = P$
 $\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) \neq \lim_{x \rightarrow a^+} f(x)$ olduğundan, $\lim_{x \rightarrow a} f(x)$ yoktur.

[☹] Akfının Köşesi

* $f(x)$ fonksiyonunun parçalandığı a ve b noktalarına **sıçrama noktaları** denir.
 * Sıçrama noktalarında **limit yoktur**.

☺ rnek:

Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonunun x in $-5, -3, -1, 0, 2, 3, 4$ değerleri için var olan limitleri toplamını bulunuz.

ç züm:

$$\lim_{x \rightarrow -5} f(x) = f(-5) = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow -3} f(x) = \text{yoktur. (Sağ ve sol limitleri farklı)}$$

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = \text{yoktur. (Sağ ve sol limitleri farklı)}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1$$

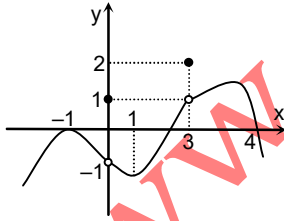
$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 3$$

$$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \text{yoktur. (Sağ ve sol limitleri farklı)}$$

$$\lim_{x \rightarrow 4} f(x) = 0$$

Var olan limitlerin toplamı $0+1+3+0=4$ bulunur.

☺ rnek:

Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonuna göre, $f(3) + \lim_{x \rightarrow 3} f(x)$ toplamını bulunuz.

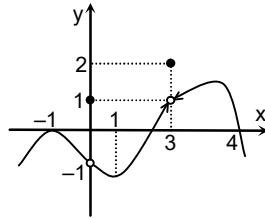
ç züm:

$x = 3$ için $y = 2$ ise,

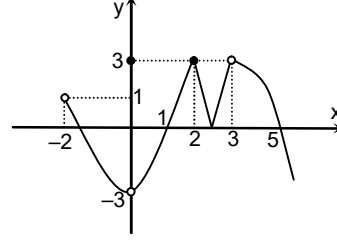
$f(3) = 2$ olur.

$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 1$ olduğundan,

$f(3) + \lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 2+1 = 3$ bulunur.

☺ rnek:

Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonuna göre,

$$\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) + \lim_{x \rightarrow 3} f(x) + \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x)$$

toplamını bulunuz.

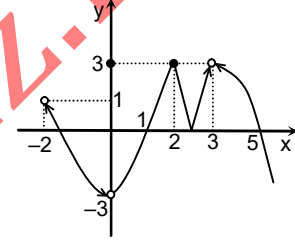
ç züm:

$$\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = 1$$

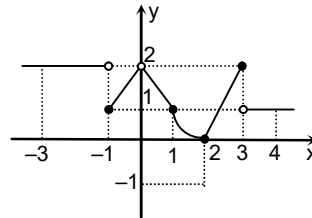
$$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 3$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = -3$$

$$\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) + \lim_{x \rightarrow 3} f(x) + \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = 1+3-3 = 1 \text{ bulunur.}$$

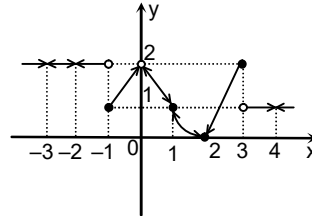

☺ rnek:

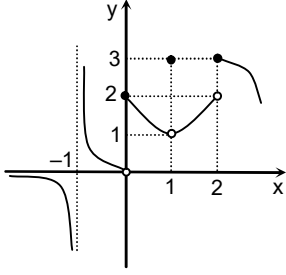
Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonunun $[-3, 4]$ aralığındaki kaç tam sayı değerinde limitinin olduğunu bulunuz.

ç züm:

$-3, -2, 0, 1, 2, 4$ noktalarında soldan ve sağdan limit değerleri eşit olduğundan, $f(x)$ fonksiyonunun $[-3, 4]$ aralığında 6 tam sayı değerinde limiti vardır.

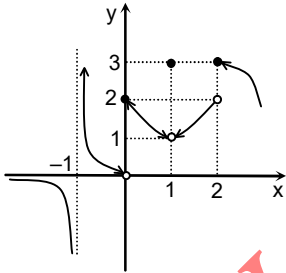
☺ rnek:

Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonuna göre, aşağıdaki ifadelerden kaç tanesinin doğru olduğunu bulunuz.

I. $\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = -\infty$	V. $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 2$
II. $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 1$	VI. $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 3$
III. $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 2$	VII. $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = 0$
IV. $f(1) + \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 6$	VIII. $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 3$

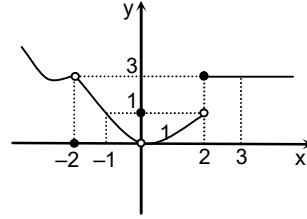
☺ züm:

I. $\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = +\infty \neq -\infty$
II. $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 1$
III. $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 3 \neq 2$
IV. $f(1) = 3$ ve $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 1 \rightarrow f(1) + \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 3 + 1 = 4 \neq 6$
V. $\left(\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \text{Yoktur} \right) \neq 2$ (Sıçrama Noktası)
VI. $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 1 \neq 3$
VII. $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = 0$
VIII. $\left(\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \text{Yoktur} \right) \neq 3$ (Sıçrama Noktası)

olduğundan, II ve VII olmak üzere 2 tanesi doğrudur.

☺ rnek:

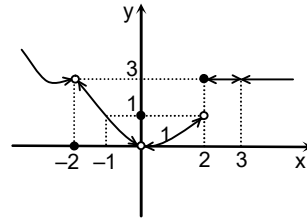

Yukarıda $f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.

Buna göre, aşağıda verilen ifadelerin değerlerini bulunuz.

I. $\lim_{x \rightarrow 2} f(x+1)$
II. $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{f(x)}{f(x-1)}$
III. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f^2(x+3)}{3.f(x-1)}$
IV. $\lim_{x \rightarrow 3} \sqrt{f(x-1)}$
V. $\lim_{x \rightarrow 0} f^3(x-2) $
VI. $\lim_{x \rightarrow -1} [\log_2 f(x)]$

☺ züm:

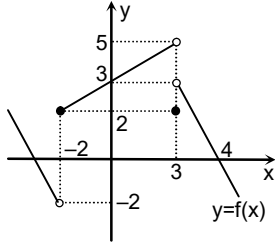

I. $\lim_{x \rightarrow 2} f(x+1) = \lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 3$
II. $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{f(x)}{f(x-1)} = \frac{\lim_{x \rightarrow -1} f(x)}{\lim_{x \rightarrow -1} f(x)} = \frac{1}{3}$
III. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f^2(x+3)}{3.f(x-1)} = \frac{\lim_{x \rightarrow 3} f^2(x)}{\lim_{x \rightarrow -1} 3.f(x)} = \frac{3^2}{3 \cdot 1} = 3$
IV. $\lim_{x \rightarrow 3} \sqrt{f(x-1)} = \lim_{x \rightarrow 2} \sqrt{f(x)}$ yoktur. (Sıçrama Noktası)
V. $\lim_{x \rightarrow 0} f^3(x-2) = \lim_{x \rightarrow -2} f^3(x) = 3^3 = 27$
VI. $\lim_{x \rightarrow -1} [\log_2 f(x)] = \log_2 \left[\lim_{x \rightarrow -1} f(x) \right] = \log_2 1 = 0$

bulunur.

KAVRAMA ~ 1

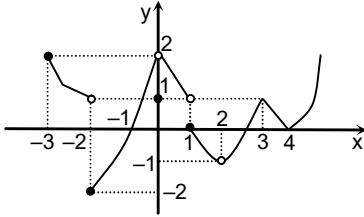
1.

Yukarıda grafiği verilen $\mathbb{R}$ den $\mathbb{R}$ ye $f(x)$ fonksiyonu için aşağıdaki ifadelerden hangisinin doğru olduğunu bulunuz.

- I. $\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 3$ IV. $\lim_{x \rightarrow 4} f(x) = 1$
 II. $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = -2$ V. $\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = 5$
 III. $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 2$

2.

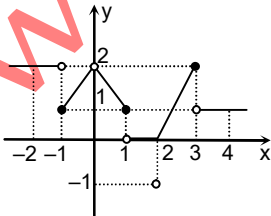
Yukarıda $y=f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.

$$B = \{-1, 0, 2, 3, 4\}$$

$$A = \{m \mid m = \lim_{x \rightarrow a} f(x) \text{ ve } a \in B\}$$

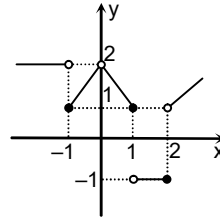
olduğuna göre, **A** kümesinin elemanları toplamını bulunuz.

3.

Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonunun $[-2, 4]$ aralığındaki kaç tam sayı değerinde limitinin olduğunu bulunuz.

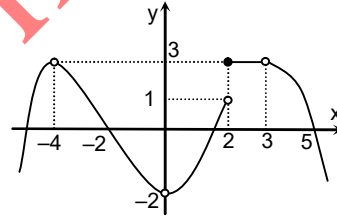
4.

Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonuna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisinin yanlış olduğunu bulunuz.

- I. $\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = 1$ IV. $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 2$
 II. $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 1$ V. $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = -1$
 III. $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = 1$

5.

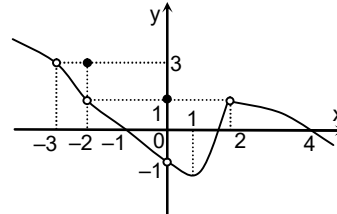

Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonuna göre,

$$\lim_{x \rightarrow -4^+} f(x) + \lim_{x \rightarrow 3} f(x) + \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x)$$

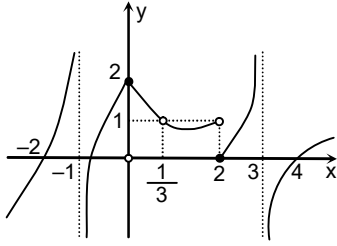
toplamını bulunuz.

6.

Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonunun $-3, -2, -1, 0, 2, 4$ noktalarında var olan limit değerleri toplamını bulunuz.

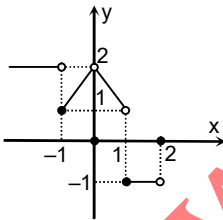
7.

Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonuna göre, aşağıdaki ifadelerden kaç tanesinin doğru olduğunu bulunuz.

- I. $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = 2$ IV. $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 0$
 II. $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$ yoktur.   V. $\lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = \infty$
 III. $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$ yoktur.

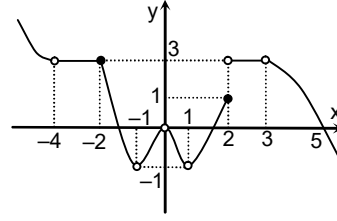
8.

Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonuna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisinin yanlış olduğunu bulunuz.

- I. $f(1) = -1$ IV. $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 2$
 II. $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = -1$ V. $\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = 1$
 III. $\lim_{x \rightarrow 1/2} f(x) > 1$

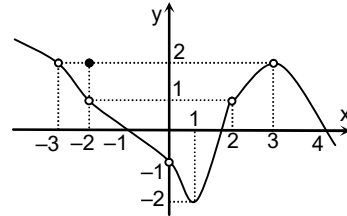
9.

Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonuna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisinin doğru olduğunu bulunuz.

- I. $\lim_{x \rightarrow -3} f(x) = 0$ IV. $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 3$
 II. $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = 0$ V. $\lim_{x \rightarrow 3^+} f(x) = 5$
 III. $f(x)$ in $x = -1$ ve $x = 1$ noktasında limiti yoktur.

10.

Yukarıda grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonuna göre, $[-3, 4]$ aralığında limiti var olan tam sayı değerlerindeki limitler toplamını bulunuz.

Limitin Özellikleri	
*1	$\lim_{x \rightarrow a} c = c, c \in \mathbb{R} (c \text{ sabit})$
*2	$\lim_{x \rightarrow a} (f(x) \mp g(x)) = \lim_{x \rightarrow a} f(x) \mp \lim_{x \rightarrow a} g(x)$
*3	$\lim_{x \rightarrow a} (f(x) \cdot g(x)) = \lim_{x \rightarrow a} f(x) \cdot \lim_{x \rightarrow a} g(x)$ $\lim_{x \rightarrow a} (c \cdot f(x)) = c \cdot \lim_{x \rightarrow a} f(x), c \in \mathbb{R} (c \text{ sabit})$
*4	$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{\lim_{x \rightarrow a} f(x)}{\lim_{x \rightarrow a} g(x)} (g(x) \neq 0)$ $\lim_{x \rightarrow a} \frac{c}{f(x)} = \frac{c}{\lim_{x \rightarrow a} f(x)} (f(x) \neq 0), c \in \mathbb{R} (c \text{ sabit})$
*5	$\lim_{x \rightarrow a} f^n(x) = \left[\lim_{x \rightarrow a} f(x) \right]^n$
*6	$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = k \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow a} f^n(x) = k^n$
*7	$\lim_{x \rightarrow a} \sqrt[n]{f(x)} = \sqrt[n]{\lim_{x \rightarrow a} f(x)} (n \text{ tek})$ $\lim_{x \rightarrow a} \sqrt[n]{f(x)} = \sqrt[n]{\lim_{x \rightarrow a} f(x)} (n \text{ çift } f(x) \geq 0)$
*8	$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = \lim_{x \rightarrow a} g(x) = L$ ve $f(x) \leq h(x) \leq g(x)$ ise, $\lim_{x \rightarrow a} h(x) = L$ olur.
*9	$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$ ise, $\forall a \in \mathbb{R}$ için $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = f(a)$ olur.
[☺] Aklımın Köşesi	
$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = m$ ve $\lim_{x \rightarrow a} g(x) = n$ olsun.	
$\lim_{x \rightarrow a} [f(x) \mp g(x)] = m \mp n$	$\lim_{x \rightarrow a} [f(x) \cdot g(x)] = m \cdot n$
$\lim_{x \rightarrow a} \left[\frac{f(x)}{g(x)} \right] = \frac{m}{n}$	$\lim_{x \rightarrow a} [r^{f(x)}] = r^m$
$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = m $	$\lim_{x \rightarrow a} \sqrt{f(x)} = \sqrt{m}$
$\lim_{x \rightarrow a} [\log f(x)] = \log [\lim_{x \rightarrow a} f(x)] = \log m$	

☺ rnek:

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 5 \text{ ve } \lim_{x \rightarrow 1} g(x) = -2$$

olduğuna göre, aşağıda verilen limit değerlerini bulunuz.

I. $\lim_{x \rightarrow 1} [3 \cdot f(x)]$

II. $\lim_{x \rightarrow 1} [f(x) + 2 \cdot g(x) - 3]$

III. $\lim_{x \rightarrow 1} [f(x) \cdot g^2(x)]$

IV. $\lim_{x \rightarrow 1} \left[\frac{3 \cdot f(x)}{-g(x)} \right]$

V. $\lim_{x \rightarrow 1} \sqrt{f(x) - 2 \cdot g(x)}$

VI. $\lim_{x \rightarrow 1} [2^{f(x)} - |g(x)|]$

VII. $\lim_{x \rightarrow 1} [\log_5 f^3(x)]$

☺ ç züm:

I. $\lim_{x \rightarrow 1} [3 \cdot f(x)] = 3 \cdot 5 = 15$

II. $\lim_{x \rightarrow 1} [f(x) + 2 \cdot g(x) - 3] = 5 + 2 \cdot (-2) - 3 = -2$

III. $\lim_{x \rightarrow 1} [f(x) \cdot g^2(x)] = 5 \cdot (-2)^2 = 20$

IV. $\lim_{x \rightarrow 1} \left[\frac{3 \cdot f(x)}{-g(x)} \right] = \frac{3 \cdot 5}{-(-2)} = \frac{15}{2}$

V. $\lim_{x \rightarrow 1} \sqrt{f(x) - 2 \cdot g(x)} = \sqrt{5 - 2 \cdot (-2)} = \sqrt{5 + 4} = 3$

VI. $\lim_{x \rightarrow 1} [2^{f(x)} - |g(x)|] = 2^5 - |-2| = 32 - 2 = 30$

VII. $\lim_{x \rightarrow 1} [\log_5 f^3(x)] = \log_5 5^3 = 3 \cdot \log_5 5 = 3$

☺ rnek:

$$\lim_{x \rightarrow 3} (x^2 - 4x + 5)$$

ifadesinin değerini bulunuz.

☺ züm:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 3} (x^2 - 4x + 5) &= (3)^2 - 4 \cdot (3) + 5 \\ &= 9 - 12 + 5 \\ &= 2 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

☺ rnek:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{7x+1}{x^2-3x}$$

ifadesinin değerini bulunuz.

☺ züm:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{7x+1}{x^2-3x} &= \frac{7 \cdot (2) + 1}{(2)^2 - 3 \cdot (2)} \\ &= \frac{15}{-2} = -\frac{15}{2} \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

☺ rnek:

$$\lim_{x \rightarrow -2} \sqrt{3x^2 + 4}$$

ifadesinin değerini bulunuz.

☺ züm:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -2} \sqrt{3x^2 + 4} &= \sqrt{3 \cdot (-2)^2 + 4} \\ &= \sqrt{16} \\ &= 4 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

☺ rnek:

$$\lim_{x \rightarrow 4} \sqrt[4]{20-x}$$

ifadesinin değerini bulunuz.

☺ züm:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 4} \sqrt[4]{20-x} &= \sqrt[4]{20-4} \\ &= \sqrt[4]{16} \\ &= 2 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

☺ rnek:

$$\lim_{x \rightarrow 5} (1-x)^3$$

ifadesinin değerini bulunuz.

☺ züm:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 5} (1-x)^3 &= (1-5)^3 \\ &= (-4)^3 \\ &= -64 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

☺ rnek:

$$\lim_{x \rightarrow e} \ln x^3$$

ifadesinin değerini bulunuz.

☺ züm:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow e} \ln x^3 &= \ln e^3 \\ &= 3 \cdot \ln e = 3 \cdot 1 \\ &= 3 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

☺ rnek:

$$\lim_{x \rightarrow 2} (\log_x 4^x)$$

ifadesinin değerini bulunuz.

☺ züm:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2} (\log_x 4^x) &= \log_2 4^2 \\ &= \log_2 2^4 = 4 \log_2 2 \\ &= 4 \cdot 1 = 4 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

☺ rnek:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{3^x - 1}{2^x + 1} \right)$$

ifadesinin değerini bulunuz.

☺ züm:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{3^x - 1}{2^x + 1} \right) &= \frac{3^0 - 1}{2^0 + 1} = \frac{1-1}{1+1} \\ &= 0 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

KAVRAMA ~ 2

1. $f(x) = \sqrt{x-1}$
 $g(x) = 2^x + 1$
olduğuna göre, $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{2+f(x)}{1-g(x)}$ ifadesinin değerini bulunuz.

2. $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{e^{x-1} + 2x}{e}$
ifadesinin değerini bulunuz.

3. $\lim_{x \rightarrow -1} [\sqrt[3]{9-x^2} + x^3]$
ifadesinin değerini bulunuz.

4. $f(x) = \ln x$
 $g(x) = e^x$
olduğuna göre, $\lim_{x \rightarrow -1} (f \circ g)(x)$ ifadesinin değerini bulunuz.

5. $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{2x+2} + e^{x-1}}{x^2 + 1}$
ifadesinin değerini bulunuz.

6. $f(x) = x^3 - 1$
 $g(x) = 3^x + 8$
olduğuna göre, $\lim_{x \rightarrow -1} [f^2(x-1) - \sqrt{g(x+1)}]$
ifadesinin değerini bulunuz.

7. $\lim_{x \rightarrow 9} [\log_x(x+18)]$

ifadesinin değerini bulunuz.

9. $\lim_{x \rightarrow 1} (f(x) + g(x)) = 8$

$$\lim_{x \rightarrow 1} (2f(x) + 3g(x)) = 9$$

olduğuna göre, $\lim_{x \rightarrow 1} [g(x)]^2$ limitinin değerini

bulunuz.

8. $\lim_{n \rightarrow 9} \left(\frac{1}{1.2} + \frac{1}{2.3} + \frac{1}{3.4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)} \right)$

ifadesinin değerini bulunuz.

10. $\lim_{x \rightarrow 2^-} [a^2 + a.n.x - 1] = 0$

eşitliğini sağlayan a değerlerinin toplamı 4 olduğuna göre, n değerini bulunuz.

www.salinyildiz.net